

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 1T/33/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920010178
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Štepita
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2020:5920010178.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok samosudcom JUDr. Ivanom ŠTEPITOM, v trestnej veci proti obžalovanému E. N., pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 06.07.2020 v Ružomberku, takto

rozhodol:

obžalovaný

E. N., nar. XX.XX.XXXX v O., trvale bytom G. XXXX/XX,
O.,
uznáva sa za vinného, že

dňa 22.12.2019 okolo 10:35 hod. pri vchode do bytového domu G. XXXX/XX, O., so slovami „kde sú moje peniaze“ fyzicky napadol poškodeného B. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, O., tým že ho v priebehu minimálne 30 sekúnd približne 10 krát udrel päšťami oboch rúk do oblasti hlavy, pričom niektoré údery zasiahli ruky poškodeného, ktorými si kryl tvár, kde po tomto konaní obvinený na adresu poškodeného povedal: „večer chcem peniaze“ a potom dodal slová v zmysle „lebo sa toto zopakuje“, resp. „lebo sa vrátim“, čím týmto konaním spôsobil poškodenému B. V. ľahké zranenia - bolesti hlavy, povrchové poranenia vlasatej časti hlavy s dobou liečenia do 7 dní,

t e d a

iného násilím a hrozbou násillia nútil, aby niečo konal,

č í m s p á c h a l

zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona.

Za to sa

o d s u d z u j e

podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 36 písm. j) Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, výkon ktorého mu súd podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene odkladá a podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu určuje skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd obžalovanému ukladá povinnosť zaplatiť poškodenému - Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s., krajská pobočka Žilina, P. O. Hviezdoslava 26, 010 01 Žilina, IČO: 35 937 874, škodu vo výške 16,23 eur.

o d ô v o d n e n i e :

Na Štefana Gavlasa podala okresná prokuratúra dňa 29.05.2020 obžalobu pre podozrenie zo spáchania zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona.

Okresný súd Ružomberok dňa 01.06.2020 vydal vo veci trestný rozkaz pod č.k. 1T/33/2020-48, ktorým Štefana Gavlasa uznal vinným zo žalovaného trestného činu a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 2 roky a uložil mu tiež povinnosť zaplatiť poškodenému - Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., krajská pobočka Žilina škodu vo výške 16,23 euro.

Proti trestnému rozkazu obžalovaný prostredníctvom obhajcu podal odpor. Podaním odporu došlo k zrušeniu trestného rozkazu a samosudca vo veci nariadil hlavné pojednávanie.

Obžalovaný pred súdom vyhlásil, že je nevinný. Vypovedal, že poškodenému na viackrát požičal celkovú sumu 1.700,- euro, ktorú sumu mu poškodený opakovane sľúbil vrátiť, čo sa však nestalo. Takéto „naťahovanie“ trvalo takmer rok, keď naposledy sa s poškodeným stretol dňa 22.12.2019, kedy ho poškodený opätovne ubezpečoval, že mu peniaze vráti. Po tomto rozhovore odišiel do miesta trvalého bydliska a následne vyhľadal poškodeného s cieľom domôcť sa svojich peňazí.

Pred súdom výslovne uviedol, že poškodeného najskôr udieral do prs a potom, keď si poškodený kryl tvár, ho udieral aj do oblasti tváre (rúk). Vypovedal, že poškodeného neprišiel biť, ale motívom jeho konania bol prísľub poškodeného, že mu peniaze vráti do konca týždňa. Po skončení jeho útoku poškodenému povedal, že peniaze chce do večera, výslovne uviedol, že keď príde, nebude sám. Išlo mu o to, aby sa poškodený zľakol, nakoľko on aj tak by nemal dôvod ho vyhľadať s inými osobami. Poukazoval na osobu poškodeného, ktorý už aj v minulosti mal napožičiavaných viacero peňazí od iných osôb a aj s ich vrátením mal problémy.

Poškodený B. V. pred súdom vypovedal, že ho vyhľadal obžalovaný, s ktorým sa stretol vo vchode bytového domu. Zapaloval si cigaretu, chcel obžalovanému niečo povedať, čo však nestihol, nakoľko obžalovaný ho udrel, pričom jeho práva rana smerovala do jeho brady, v dôsledku čoho bol otrasený, keď zo strany obžalovaného nasledovali ďalšie údery do oblasti jeho hlavy, ktoré sa snažil vykryť. Potvrdil, že obžalovaný napokon vykrikoval, že „večer sa vrátim, pokiaľ nebudú peniaze“. V dôsledku útoku obžalovaného mal rozbitú peru, pomliaždenú ruku, pričom vyhľadal aj lekárske ošetrenie. Poškodený nespochybnil existenciu dlhu voči obžalovanému, aktuálne má vyrobené peniaze zo živnosti v Nemecku a ako náhle ich bude mať k dispozícii, to vráti obžalovanému.

Pred súdom vypočutý svedok S. N. potvrdil, že aj od neho poškodený v minulosti si požičal peniaze, pričom mal problémy s ich vrátením v dohodnutej dobe. Podľa svedka poškodený je osobou, ktorá hrá na automatoch, stávkuje, pričom má dlhodobu nedostatok finančných prostriedkov. V deň incidentu sa spolu s bratom stretol s poškodeným, ktorý jeho brata ubezpečoval, aby sa nebál, že peniaze mu vráti s tým, že mu vráti celkovú sumu 3.000,- euro. Na mieste incidentu nebol, po návrate brata sa dozvedel, že poškodený mu sľúbil vrátiť peniaze do konca týždňa, pričom že bratovi praskli nervy a že ho udrel.

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal ďalšie dokazovanie, a to prečítaním listinných dôkazov obsiahnutých v spise, keď obžalovaný, ako aj jeho obhajkyňa netrvali na vykonaní ďalších dôkazov, ktoré navrhli vykonať postupom v zmysle § 240 Tr.por.

Na základe takto vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán, dospel súd k záveru, že obžalovaný E. N. svojím konaním naplnil všetky zákonné znaky zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1) Trestného zákona.

Týmto ustanovením sa chráni sloboda ľudského rozhodovania. Čin je dokonaný vykonaním násilného konania alebo uskutočnením hrozby násilia alebo inej ťažkej ujmy. K vynúteniu konania, opomenutia alebo strpenia nemusí dôjsť.

Hrozbou násilím sa rozumie nielen hrozba bezprostredného násilia, ale aj hrozba, ktorá sa môže uskutočniť v budúcnosti. Táto hrozba môže smerovať proti telesnej integrite, prípadne proti majetku. Cieľ páchatela však musí byť adresovaný poškodenému a ten ho musí vnímať. Obžalovaný N. síce pred súdom vyhlásil, že je nevinný, na druhej strane sa však k trestnej činnosti prakticky doznal.

Uviedol, že účelom vyhľadania poškodeného bolo jeho správanie v súvislosti s vrátením inak nepochybného záväzku. Svoje násilné konanie odôvodnil skratom, pred Vianočným obdobím, kedy by peniaze, ktoré požičal poškodenému, mu prišli vhod. Potvrdil aj verbálne vyjadrenia na adresu poškodeného, čo v konečnom dôsledku potvrdil aj samotný poškodený, ktorý navyše uviedol, že z takýchto vyjadrení mal obavu, že skutočne môže dôjsť k tomu, že sa obžalovaný vo večerných hodinách vráti a opätovne ho bude fyzicky napádať. V tomto smere o motíve konania obžalovaného a ani o priebehu skutkového deja, právnej kvalifikácie konania obžalovaného súd nemal žiadne pochybnosti.

V právnom štáte nie je prípustné vymáhanie pohľadávok spáchaním trestného činu, ale na vykonateľnosť práva treba zvoliť výlučne právne prostriedky. Objektom trestného činu v tomto smere je slobodné rozhodovanie človeka, pričom objektívna stránka spočíva v tom, že páchatel neoprávnene núti iného, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, a to násilím alebo hrozbou násilia alebo inej ťažkej ujmy. Čin je dokonaný uvedeným konaním, pričom páchatel nemusí dosiahnuť svoj zámer (pozri tiež R 60/2003-II).

Z uvedeného teda nepochybne vyplýva, že pokiaľ obžalovaný E. N. vymáhal pohľadávku voči poškodenému (hoc aj oprávnenú) spôsobom, akým je popísané vo výrokovvej časti tohto rozsudku, konal v rozpore so zákonom.

Podľa § 11 ods. 1 Trestného zákona, zločin je úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby prevyšujúcou päť rokov.

Vychádzajúc z uvedeného súd nemohol prihliadnuť na námietky obžalovaného a jeho obhajkyne, že v súdnej veci sa nejedná o trestný čin, ale žalovaný skutok by mohol príslušný orgán posúdiť ako priestupok, nakoľko použitie § 10 ods. 2 Trestného zákona (tzv. materiálny korektív) v tomto prípade neprichádza do úvahy, nakoľko základná trestná sadzba pri trestnom čine vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona sa pohybuje v rozpätí od 2 až 6 rokov.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Obžalovaný E. N. je živnostník, slobodný, bez vyživovacej povinnosti. Ako poľahčujúcu okolnosť súd hodnotil skutočnosť, že svoje konanie oľutoval, priťažujúce okolnosti u obžalovaného súdom zistené neboli, a to napriek tomu, že v minulosti bol odsúdený aj pre násilnú trestnú činnosť, avšak hľadá sa na neho, akoby odsúdený nebol. Motív trestnej činnosti konania obžalovaného súd naznačil vyššie, z hľadiska subjektívnej stránky ide u neho o konanie úmyselné v zmysle § 15 písm. h) Trestného zákona. V registri priestupkov nemá žiaden záznam.

Vychádzajúc z ustanovení § 34 ods. 1 Trestného zákona, § 31 ods. 2 Trestného zákona dospel súd k záveru, že na obžalovaného E. a N. a je potrebné pôsobiť trestom odňatia slobody. Súd nezistil žiadne relevantné skutočnosti, na základe ktorých by mohlo v prípade E. a N. a dôjsť k uloženiu alternatívneho trestu, a preto s prihliadnutím na charakter spáchanej trestnej činnosti, motív, počet poľahčujúcich a priťažujúcich okolností mu súd uložil trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Súd jeho toho názoru, že účel trestu, či už z pohľadu prvku individuálnej alebo aj generálnej prevencie, keď trest vo svojej podstate vyjadruje aj morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou, bude splnený aj hrozbou trestom, a preto jeho výkon obžalovanému podmiennečne odložil s určením skúšobnej doby v trvaní 2 rokov.

Poškodená- Všeobecná zdravotná poisťovňa si škodu včas a riadne uplatnila, súd nemal pochybnosti, čo do výšky takto uplatneného nároku na náhradu škody, preto obžalovanému uložil povinnosť zaplatiť VZP škodu vo výške 16,23 euro z titulu poskytnutej zdravotnej starostlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Ružomberok do 15 dní od vyhlásenia rozsudku.

Odvolanie má odkladný účinok. (§306/2)

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V neprospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len v jeho prospech (§308/2)
- príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pred nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 305/1). Ak je poškodený právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.